

ที่ ยธ ๐๒๐๐๗/๓๕๖๕

กระทรวงยุติธรรม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด (ฉบับที่..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือกระทรวงยุติธรรม ที่ ยธ ๐๒๐๐๗/๒๘๗๙ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๖

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด (ฉบับที่..) พ.ศ.
๒. สรุปสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด (ฉบับที่..) พ.ศ.
๓. ตารางเปรียบเทียบ

ตามหนังสือที่อ้างถึง โดยที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ประกาศให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรีและแต่งตั้งรัฐมนตรี ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ มีผลให้พลตำรวจเอก ประชา พรหมนอก พ้นจากความเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และแต่งตั้งให้นายชัยเกษม นิติสิริ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม กระทรวงยุติธรรมจึงขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด (ฉบับที่..) พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง โดยมีหลักการเดิม ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ต่อมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยมีเจตนารมณ์ที่จะให้การขายทอดตลาดทรัพย์สินที่อยู่ระหว่างการบังคับคดีของกรมบังคับคดีเป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมแก่คู่ความทุกฝ่าย

๒. ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

ผลจากการบังคับใช้กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งมีสาระสำคัญในการปรับปรุงวิธีการกำหนดราคาเริ่มต้นและราคาที่
/สมควรขาย...

สมควรขายในการขายทอดตลาดให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นนั้น กรมบังคับคดีสามารถขายทอดตลาดได้มากขึ้นด้วยราคาที่เป็นธรรมและสอดคล้องกับกลไกตลาด กล่าวคือ ในระยะเวลาเพียง ๘ เดือน (ก.ค. ๒๕๕๕ – ก.พ. ๒๕๕๖) กรมบังคับคดีขายทอดตลาดคดีแพ่งได้รวมประมาณ ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท มากกว่าในช่วงระยะเวลา ๑๑ เดือนซึ่งกฎกระทรวงฉบับแรกมีผลใช้บังคับ (ประมาณ ๒,๙๐๐ ล้านบาท) ถึง ๕ เท่า สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี ทรัพย์สินที่ถูกยึดไว้ได้ออกสู่ระบบตลาด และได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่า นอกจากนี้ เม็ดเงินจำนวนมากซึ่งถูกผลักดันออกไปก็ได้ช่วยกระตุ้นระบบเศรษฐกิจของประเทศ

แต่เนื่องจากกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด พ.ศ. ๒๕๕๔ ยังคงปรากฏประเด็นที่เป็นอุปสรรคต่อการขายทอดตลาดบางประการ เช่น การวางหลักประกันก่อนเข้าเสนอราคาซึ่งยังไม่มี ความเหมาะสม การกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าเสนอราคา ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน การขยายระยะเวลาวางเงินส่วนที่เหลือซึ่งยังไม่เหมาะสม รวมถึงการดำเนินการกับผู้เสนอราคาสูงสุด ที่ไม่ชำระราคา ในการนี้ กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์วิธีการในการขายทอดตลาดให้มีความเหมาะสมและอำนวยความสะดวกยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เป็นการเสนอกฎหมายในระดับกฎกระทรวงที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕)

๔. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยเร็ว

๕. สาระสำคัญ

ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด (ฉบับที่..) พ.ศ. มีสาระสำคัญดังนี้

๕.๑ แก้ไขปรับปรุงความในข้อ ๑๖ ซึ่งกำหนดให้ผู้เสนอราคาต้องวางหลักประกันจำนวนร้อยละ ๕ แต่ไม่เกินจำนวนที่กฎกระทรวงกำหนด ก่อให้เกิดปัญหาหลายประการ เช่น ถ้อยคำยังไม่มีความชัดเจนทำให้เกิดการตีความที่อาจแตกต่างกัน จำนวนหลักประกันยังไม่เหมาะสมในบางกรณีเพราะน้อยเกินไปเมื่อเทียบกับราคาทรัพย์สินและกลายเป็นช่องทางในการประวิงคดี จำนวนหลักประกันเปลี่ยนแปลงไปทุกนัดซึ่งสร้างความสับสนให้กับประชาชนในการจัดเตรียมหลักประกัน ดังกล่าวให้ถูกต้อง ประกอบกับยังไม่มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดหลักประกันพิเศษสำหรับคดีที่เคยมีประวัติการทิ้งมัดจำ ดังนั้น ร่างกฎกระทรวงจึงได้กำหนดจำนวนหลักประกันให้เท่ากันในแต่ละช่วงของราคาประเมิน มีวิธีการคำนวณคือร้อยละ ๕ ของราคาสูงสุดในแต่ละช่วง รวมถึงมีการกำหนดหลักประกันพิเศษสำหรับคดีที่เคยมีประวัติการทิ้งเงินมัดจำ เพื่อให้การวางหลักประกันของผู้เข้าเสนอราคาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๕.๒ เพิ่มเติมข้อความในข้อ ๑๗ เพื่อให้รองรับกับเรื่องบัญชีรายชื่อผู้ไม่มีสิทธิเข้าเสนอราคาสำหรับบุคคลที่ยังคงมีความรับผิดชอบตามข้อ ๑๔ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องพิจารณาในเบื้องต้นก่อนหลักเกณฑ์ตามข้อ ๑๖ หรือข้อ ๑๗

/๕.๓ เพิ่มเติม...

๕.๓ เพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้เข้าเสนอราคาว่าต้องไม่มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้ไม่มีสิทธิเข้าเสนอราคาเป็นข้อ ๑๗/๑ - ๑๗/๓ เนื่องจากปรากฏปัญหาการประวิงคดีเป็นจำนวนมาก ทำให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาและผู้มีส่วนได้เสียอื่นได้รับความเสียหาย ดังนั้น จึงสมควรกำหนดมาตรการในการคัดกรองผู้เข้าเสนอราคาว่าจะต้องเป็นผู้มีเจตนาสุจริตและประสงค์จะซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดนั้นจริง โดยการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ไม่มีสิทธิเข้าเสนอราคา (blacklist) เทียบเคียงกับการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทำงานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อให้เจ้าพนักงานบังคับคดีพิจารณามีคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้นั้นเสนอราคาในการขายทอดตลาด เทียบเคียงหลักการและเนื้อหา มาจากข้อ ๑๔๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และข้อ ๑๔๕ ฉ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕

๕.๔ แก้ไขปรับปรุงความในข้อ ๒๐ เพื่อปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น เนื่องจากคดีส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาได้ตรวจสอบและรับรองความถูกต้องของเอกสารสิทธิ์อยู่แล้วตั้งแต่ในขั้นตอนการนำยึด ประกอบกับกฎหมายได้บัญญัติเรื่องความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาอยู่แล้วในมาตรา ๒๘๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

๕.๕ แก้ไขปรับปรุงความในข้อ ๒๓ วรรคสาม เพื่อปรับปรุงการขยายระยะเวลาให้สั้นลงเป็น ๓ เดือน จากการตรวจสอบพบว่าสถาบันการเงินสามารถอนุมัติสินเชื่อให้ผู้ซื้อทรัพย์สินได้ในระยะเวลานี้ และเพื่อปรับลดระยะเวลาให้ผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีสามารถได้รับเงินจากการทำบัญชีรับ-จ่ายได้เร็วยิ่งขึ้น

๕.๖ แก้ไขปรับปรุงความในข้อ ๒๔ วรรคสอง เนื่องจากถ้อยคำและเนื้อหา ยังไม่มีความชัดเจนในหลายประการ เช่น วิธีการคำนวณเงินส่วนที่ยังขาดอยู่ กำหนดเวลาในการชำระเงินส่วนที่ยังขาดอยู่ยังไม่ชัดเจน วิธีการคำนวณค่าปรับ รวมทั้งยังไม่ปรากฏรายละเอียดในการดำเนินการฟ้องคดี ร่างกฎกระทรวงได้กำหนดการคำนวณเงินส่วนต่างให้มีความชัดเจนและเป็นไปตามมาตรา ๕๑๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กำหนดเวลาในการชำระเงินและวิธีการคำนวณค่าปรับให้มีความแน่นอน และกำหนดให้เจ้าพนักงานบังคับคดีฟ้องคดีต่อศาลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด ทั้งนี้ เพื่อป้องปรามการประวิงคดีอื่นจะช่วยให้กระบวนการบังคับคดีดำเนินไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมยิ่งขึ้น

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

ขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด (ฉบับที่...) พ.ศ. ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยเกษม นิติสิริ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๒๙๔

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๒๖๕